

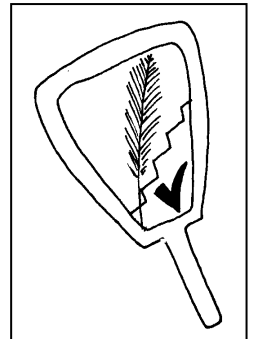
Sociaal-emotionele ontwikkeling – type 8

- Sociaal – emotionele vaardigheden = gedragingen: basisinzichten, vaardigheden en attitudes die we nodig hebben om efficiënt en opbouwend deel te nemen aan het sociaal leven – aan de maatschappelijke integratie.
- **Voorwaarden tot ‘leren’ – competenties opgebouwd vanuit leersituaties roepen sociaal – emotionele ontwikkeling op.**
- Sociale vaardigheid = correct kunnen uitvoeren van een sociaal, wenselijke handeling. (voorbeeld: beleefdheid, dankbaarheid)
- Sociale competentie = succesvol en contextueel toepassen van een aangeleerde vaardigheid.
Sociale. competentie veronderstelt sociale cognitie en sociale vaardigheid = bekwaamheid in referentiële communicatie = de zender of de ontvanger houdt rekening met het perspectief, het referentiekader, de voorkennis, de verwachtingen van de ander.

I. Dynamisch – affectieve ontwikkeling

1. Zelfwaardering en attributie (OD 1 - 9)
2. Motivatie (OD 10 - 14)
3. Zelfcontrole (OD 15- 17)

- Verminderd zelfvertrouwen en negatief zelfbeeld.
- Gebeurtenissen (lukken en mislukken) worden toegekend aan bepaalde factoren (onveranderbaarheid).
Een attributiestijl die ongunstig inwerkt op hun motivatie en zelfwaardering.
Geen controle vinden in zichzelf.
voorbeeld: mislukkingen intern attribueren en successen extern
- Motivatie wordt bepaald door 3 inschattingsprocessen:
  1. inschatting door de leerling van de waarde van de taak
  2. inschatting door de leerling van de aspecten van het eigen functioneren in de taaksituatie
  3. inschatting door de leerling van eigen controle over de taakuitvoering
- Plots opkomende emotie ‘overvalt’: tekort aan zelfcontrole
- Minder goede sociale aanpassing + negatieve zelfbeleving (zelfbeeld)

O.D.
Motivatie tot ontwikkelend leren en zelfcontrole.
Zelfwaardering en attributieve stijl.

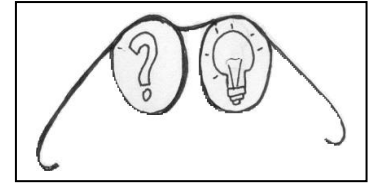
II. Sociale cognitie

1. Theory of mind (OD 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 29, 30)

2. Perspectiefneming (OD 24, 26, 27, 28, 31)

3. Sociale probleemoplossing (OD 32-36)

- Denken over de sociale werkelijkheid
  - T.O.M. (theory of mind) = kennis, een opvatting over gevoelens, wensen en gedachten van zichzelf en anderen.

- Basisgevoelens bij zichzelf en een ander
  - Herkennen
  - Benoemen

- Perspectiefneming
  - Inleving in de situatie van de ander door gedachten, gevoelens en wensen van de ander af te leiden.
  - Oorzaken van de perspectieven van anderen en voor de verschillen in perspectieven.

- Sociaal-cognitieve probleemoplossing
  - Herkennen en benoemen van een sociaal probleem.
  - Oorzaken en gevolgen van een sociaal probleem.
  - Oplossingen en consequenties afwegen.
  - Kader aanbieden als referentie om te reflecteren en handelingen, gevoelens en gedragingen beter te kunnen plaatsen.

O.D.

Gevoelens en gedragingen van zichzelf en anderen begrijpen en ermee omgaan.

Kwaliteit denkproces ondersteunen.

III. Sociale vaardigheden en competenties

1. Ik en de ander - inleving (OD 37 – 49)

2. Ik en de anderen - relatiewijzen: hoe te reageren in een bepaalde situatie – opkomend voor (OD 50 – 68)

3. Ik en de anderen - gespreksconventies: wanneer praat ik en hoe, wanneer niet? (OD 69 – 76)

4. Ik en de anderen - leven en samenwerken in groep: omgangsvormen – leefregels – samenwerken (OD 77– 83)

Systematische aandacht aan de ontwikkeling en de ondersteuning van het sociaal functioneren.

O.D.

Afstemming van verbale en non – verbale uitingen. Respectvol communiceren en conflicten oplossen.

Zich kunnen inleven in contexten en gevoelens van zichzelf en een ander.

Meeleven en beleven van de contexten van een ander en kunnen probleemoplossend opkomen voor jezelf en een ander.

